JAIN COLLEGE, JAYANAGAR 9th BLOCK
II PUC – FIRST MOCK
Subject-Sanskrit

Max Marks: 100 **Duration: 3 Hrs.**

I. एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत। **10x1=10**

1. कः भरतः इति उच्यते ?
2. वृद्धपक्षिराजस्य नाम किम् ?
3. राजपुत्रः मञ्जूषायाः अन्तः कं स्थापयति ?
4. मृगपोतकस्य नाम किम् ?
5. राणाप्रतापस्य पूर्वजानाम् अमात्यः कः ?
6. महाश्वेता स्नातुं कुत्र आगच्छति ?
7. शान्त्याः पत्युः नाम किम् ?
8. कर्णस्य रक्षाकवचं किम् ?
9. कामधेनुगुणा का ?
10. कृष्णशास्त्रीणाम् अध्यापकेषु एकस्य नाम लिखत ?

आ. द्वित्रैः वाक्यैः कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत। (पञ्चानामेव) **5x2=10**

11. पञ्चद्वीपानाम् नामानि लिखत ?
12. विस्मित राक्षसः विक्रमादित्यं किं पृच्छति ?
13. प्रव्राजकः निजान् अनुचरान् किम् उवाच ?
14. बिल्लाः राणाप्रतापं कथं सहाय्यम् अकुर्वन् ?
15. कीदृशं कुसुमगन्धम् अजिघ्रम् इति महाश्वेता वदति ?
16. शान्तिः किमर्थं तरुणं द्रष्टुं आगतवती ?
17. कर्णं प्रति परशुरामसोपदेशं लिखत ?

III. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत। (त्रयाणामेव) **3x3=9**

18. भारतस्यास्य वर्षस्य नवभेदान्निबोधत।
    समुद्रान्तरिता ज्ञेयास्ते त्वगम्याः परस्परम्॥
19. तथेति प्रतिपद्यैतद् गत्वा सोऽथ वणिग्भयात्।
    नक्तं चक्रे तथा सर्वं निर्विमर्शा हि भीरवः॥
20. कुतो धर्मक्रियाविघ्नः सतां रक्षितरि त्वयि।
    तमस्तपति घर्मांशौ कथमाविर्भविष्यति॥

21. धन्योऽस्मि गमनात्पूर्वमीदृशी सम्पदागता ।
विना तु गुरुशुश्रूषां नान्यद्धाव्यं परं अहम् ॥

22. धनहीनो न हीनश्च धनिकः स सुनिश्चितः ।
विद्यारत्नेन यो हीनः स हीनः सर्ववस्तुषु ॥

IV. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत । (चतुर्णामेव) **4x2=8**

23. त्वं विश्वस्य आर्तिं परिहरसि ।
24. अज्ञातहृदयेषु वैरीभवति सौहृदम् ।
25. मम जीवनं सार्थकं भवेत् ।
26. किम् अनेन प्रश्नायासेन ।
27. अहो! गुरुकुलवैभवम् ।
28. परीक्षार्थम् इतोऽपि समयावकाशः विद्यते ।

V. दशवाक्यैः कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लघुटिप्पणीः लिखत । (पञ्चानामेव) **5x5=25**

29. विक्रमादित्यस्य प्रभावेण राक्षसः कथं परिवर्तितः ?
30. प्रव्राजकः ।
31. दुष्यन्तस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।
32. रोटिकाप्रसङ्गः ।
33. कीदृशं मुनिकुमारकं अपश्यम् इति महाश्वेता वर्णयति ।
34. सा शान्तिः ।
35. कर्णपरशुरामयोः संवादः ।
36. शास्त्रीणाम् शिष्यवात्सल्यम् ।

VI. मञ्जुषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तं स्थानं पूरयत । **4x1=4**

37. अनया अनार्यया निवार्यताम् .... ।
38. अहमस्मि ....सुन्दरस्य पत्नी ।
39. भवादृशा गुरवः अतीव ....।
40. विद्या .... रक्षेत् ।

(विरलाः, हृदयं, योगेन, शान्तिः)

VII. 41. संयोजयत **4 x1=4**

अ	**आ**
सिसीदिया	गौरी
हंसः	वायुः

गन्धवहः मञ्जुषा

ऊर्ध्वस्थदीपिका राणाहमीरः ।

VIII. रेखाङ्कितानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । (त्रयाणामेव) **3x1=3**

42. परिव्राट् मौनं त्यक्त्वा उक्तवान् ।
43. चिन्तातुराणां न सुखं न निद्रा ।
44. कविकुलगुरुः कालिदासः ।
45. वैदेशिकाः वाणिज्यार्थम् आगच्छन्ति स्म ।
46. अम्बया सह स्नातुम् अभ्यागमम् ।

IX. यथा निर्देशं कुरुत । (चतुर्णामेव) **4x3=12**

47. **सन्धिं विभजत / योजयत । (त्रयाणामेव)**
हीनश्च, रतेरिव, वनानिलेन, विष्यामीषम् , देवा+ते ।

48. **वग्रहवाक्यं / समस्तपदं लिखत । (त्रयाणामेव)**
मुनिकुमारकम् , गुरोः उपदेशः, कामधेन्वे गुणाः, अरण्यस्य मार्जालः,राजपुत्रः ।

49. **लिङ्ग– विभक्ति-वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)**
सलिलम्, अम्बया, मह्यम् ।

50. **लकार–पुरुष–वचनानि लिखत। (द्वयोरेव)**
धारयन्ति,त्यजति, अपश्यम् ।

51. **पदपरिचयं कुरुत (त्रयाणाम्)** ,
स्नातुम्, आदाय, त्यक्तवान्, हृष्टः ।

52 . **प्रयोगं परिवर्तयत ।**
अहम् मुनिकुमारकम् अपश्यम् ।

अथवा

वत्सः मातरं गच्छति ।

53. अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत ।
चिच्छेद पापस्य कपिः निग्रहज्ञ इव क्रुधा ।

अथवा

विलासमिव सरस्वत्याः मुनिकुमारकमपश्यम् ।

54. कन्नडभाषया आङ्लभाषया वा अनुवदत। **5x1=5**

संङ्गणकस्य निर्देशनं प्रदातुं का भाषा नितराम् उपयुक्ता इति बहवः प्रयोगाः कृताः । विश्वस्य सकल भाषाः तत् प्रयोगे निवेशिताः । विश्वस्य भाषासु संस्कृतमेव अधिकं वैज्ञानिकं वर्तते । अतः संगणकस्य कृते संस्कृत एव श्रेष्ठभाषा भवितुम् अर्हतीति अद्य प्रयोगैः प्रमाणितम् ।

55. संसकृतभाषया अनुवदत। **5x1=5**

ತಾರಕಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನು ಶಿವನ ಕಿರಿಯ ಮಗ. ವಿಘ್ನನಿವಾರಕನಾದ ಗಣೇಶನು ಹಿರಿಯ ಮಗ. ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಕುಬೇರನು ಪರಮಮಿತ್ರ. ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯು ಮಡದಿ. ಮಾವನು ಪರ್ವತರಾಜ. ಅವನ ವಾಹನವು ನಂದಿ. ಅವನ ಸೇನಾಪ್ರಮುಖನು ವೀರಭದ್ರ. ಇಂತಹ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು ಪರಶಿವನು ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಂತಹ ವಿಧಿವಿಪರ್ಯಾಸ !

Kartikeya, the destroyer of demon Taraka, is the younger son of Lord Shiva. Ganesha, the remover of obstacles is His elder son. Kubera, the Lord of wealth is His friend. Parvathi, the mother of Universe is His wife. Parvataraja, the king of mountains is His father-in-law. Nandi is his vehicle. Virabhadra is His chief of army. In spite of all this Lord Shiva begs. What a destiny !

56. परिच्छेदमिमं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत – **5**

‘ एकस्मिन् दिवसेगौतमः एकेनसाधुना सह मृत्युं,व्याधिं,दुःखं च उद्देश्य प्रदीर्घं चर्चां अकरोत् । कथं जनाः संसारं दुःखेभ्यो मुक्ता भवेयुरिति सः तं साधुं अपृच्छत् । स साधुः शान्तचित्तेन प्रत्यवदत । अपि दुःखपूर्णः खलु एषः संसारः । संसार त्यागेन विना सत्यसुखं नाधिगच्छन्ति । रात्रौ नगर्यां शान्तता प्रसूता । नगरस्यजनाः निद्रिताः आसन् । गौतमः सत्यसुखम् अन्वेषणाय राजमन्दिरान्निर्गतः । अन्ते उषःवेलायां पिप्पलवृक्षस्य अधः ध्यानमार्गं आचरत् । तस्य तत्रैव चित्प्रकाशनस्य लाभोऽभवत् । सःबुद्धोऽभवत् ।

i. मार्गे गौतमः किं किं अपश्यत?

ii. कथंमानवाः सत्यसुखम् अधिगच्छन्ति?

iii. ात्रौ नगर्यांकिं प्रसूता?

iv. कुत्र गौतमः ध्यानमार्गमाचरत्?

v. गौतमः किमभवत?